

[Ragnhild Andersen.]

opmærksom på, at man ikke bør overlade slagpladsen alene til erhvervsorganisationerne, men at arbejdernes talsmænd, fagforeningerne og arbejdspladserne i fremtiden i langt, langt højere grad må melde sig og gøre det klart, at de også vil have et ord at sige angående love, der er så vigtige for arbejderklassen som denne. Jeg vil gerne have det sagt sådan, at pressen, hvis det er muligt, refererer det, at dette er en opfordring til arbejderne, til deres faglige organisationer, til deres fabriks sammenslutninger om at henvende sig i tide til udvalgene her i folketinget og ikke overlade sådanne henvendelser alene til erhvervsorganisationerne.

Når jeg siger, at ændringerne bærer præg af, at arbejdsgiverens hånd i mange tilfælde har ført pennen, er det, fordi man kan se det af de formuleringer, ændringerne har fået. Adskillige gange støder man på udtryk i de indføjede ændringer som f. eks.: „hvor hensynet til produktionen muliggør det“, eller hvor der før stod „særlige faremomenter“, er dette nu blevet til: „ganske særlige faremomenter“. Når der f. eks. om stolene til arbejderne stod, at man skulle anskaffe stole, der var hensigtsmæssige, står der nu yderligere: „når det kan ske uden fordyrelse af eller ulempe for produktionen“. Det er klart, at jo flere forbehold det er lykkedes arbejdsgiverne at få indført i en sådan lovgivning, jo vanskeligere bliver det for arbejderne og for tilsynet at få gennemført disse foranstaltninger til gavn for sundheden, velfærd og sikkerheden på arbejdspladserne. Man skulle dog mene, at i love, der har navn af arbejderbeskyttelse, skulle hensynet til produktionen stå i anden række, hvis der overhovedet skulle stå noget om det i en sådan lovgivning, som først og fremmest tager sigte på at beskytte arbejderne sundhed, arbejderne liv.

Man taler så ofte om, at vi her i landet ikke har klasser og klasseinteresser; jeg hører ikke til dem, der taler derom, men der er mange andre, der har den opfattelse.

Men de, der ikke kan se, at der i de nu foreliggende ændringer er tale om klasseinteresser, ikke kan se, at arbejdsgiverens interesser er trådt betydeligt frem i billedet, og at det er lykkedes at få dem gjort gældende, må være blinde på begge øjne. Jo, det er lykkedes — og det beklager jeg — på mange områder at få indskrænket de forslag som oprindeligt kom fra arbejdsrådet, fra arbejdstilsynet, fra alle de repræsentanter for tilsynet og lovgivningsmagten, der har lang erfaring i tilsyn med virksomheder og erhvervsområder.

Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp var så begejstret for, at man endelig er nået til vejs ende med arbejdet, og jeg skal ikke tage den begejstring fra det ærede medlem. Jeg ville have været mere begejstret, om det ærede medlem ville have medvirket til, at flere af de bestemmelser, som stod i det oprindelige lovforslag, var blevet bevaret og var kommet til at gælde. Jeg har en mistanke om, at det radikale parti, som ellers holder af at tale om sin store sociale forståelse, har ladet sig for meget dære af de frierier, der er sket i de 6 års forløb fra arbejdsgiverens side, ellers skulle det vel ikke være nødvendigt for forslagsstillerne at gå ind for alle disse forringelser af deres oprindelige lovforslag.

Jeg har allerede nævnt de to svære forringelser: at de små virksomheder med 3 arbejdere og derunder er holdt udenfor en række af beskyttelsesparagrafferne, og at beskyttelsen af børn og unge mennesker ved arbejde i land- og skovbrug samt på gartnerier overhovedet udelades. Dette er nogle af de værste svækkelser af det oprindelige forslag.

Arbejderne i de små virksomheder, som ofte arbejder under meget uhumske og dårlige forhold, må nu affinde sig med, at disse forhold fortsætter. Det fremgår jo tydeligt af undtagelsesbestemmelserne, at industrivirksomheder, der beskæftiger 3 arbejdere eller derunder, ikke er omfattet af bestemmelserne i § 13, stk. 1, numrene 4, 5, 6, 7, 9, 1. punktum, 10 og 13. Og hvad